

Carme Rovira i Fortuny (*Vilassar de Mar 1907 - Alta Savoia 1985*)

Maria Gràcia Gelpí Maltas

L'Associació de veïns i amics del carrer d'en Roig, enguany, per la diada del Corpus, va confeccionar una esplèndida catifa de flors per guarnir el seu carrer en homenatge a la pintora naïf vilassarenca Carme Rovira i Fortuny. El disseny, que adaptà tres fragments d'una obra de Rovira, va ser ideat per Cristina Romero, i les expertes mans dels veïns posaren color, amb flors i fulles i molts altres elements de rics colors, per decorar el seu carrer en el pas del Santíssim Sagrament. En record de l'estimada pintora i del bonic detall que els veïns del carrer d'en Roig van tenir amb ella, dediquem a aquestes pàgines del *Singladures*, escrites per Maria Gràcia Gelpí Maltas, en primer lloc, una breu ressenya biogràfica redactada basant-se en el llibre de Montserrat Canyameres¹ i, en segon, un sentit poema de record.

Carme Rovira i Fortuny, nada a Vilassar de Mar el 17 de març de 1907, era filla de Maria Fortuny i Ametller i de Martí Rovira i Masip, anomenat també *Martí dels Ous* per la senzilla raó de què els venia.

La Gracieta Maltas, la recordava així als 12 anys: «Alta com un es-pàrrec, amb una gran corona posada sobre el cap com una ensaïmada».

Els pares cultivaven les terres i llogaren dos joves aragonesos com a mossos; amb un d'ells, en Manolo Garcia i Casabona, els pares decidiren casar-la, per allò d'«amb un tir matar dos pardals», és a dir, tindrien gendre i mosso. Va ser mare d'una nena, Margarida, que morí als 18 mesos. Més tard, li nasqué una segona filla, a qui anomenaren Paquita.

---

1. MONTSERRAT CANYAMERES, *Carme Rovira, obra i vida d'una pintora naïf*. L'Aixernador Edicions. Col. El Montalt (Argentona 1989).

Mort el seu pare, separada del seu marit i casada la filla, que marxà al Masnou, la Carme es trobava sola.

Convalescent d'una caiguda, un dia, mentre feia mitja al pati, va llegir: «Per oblidar les penes, agafi pinzells, vagi a la muntanya i pinti».

Camí de la muntanya, conegué el pintor Modolell de Cabrera. La seva amistat tingué una forta influència en les primeres pinzellades. L'ànim a portar quadres al marxant de Galeries Laietana, que n'hi comprà cinc o sis per tres-centes pessetes. Amb aquests diners, la Carme comprà un ciri ben gros que portà a la Mare de Déu del Carme, a la catedral de Barcelona. Modolell també l'introduí en la relació amb d'altres pintors. Conegué Ramon Rogent, Josep M. de Sucre i Ramon Muns que, junt amb l'escriptor Lluís Guardiola, l'acolliren en el grup cultural Amics de Vilassar.

La mala relació amb la família política de la seva filla i els pocs recursos, així com la seva ànsia de llibertat, la portaren a Mallorca, on visqué tres anys treballant com a minyona en un hotel. Seguí pintant i plasmant els paisatges mallorquins en les seves ingènues obres.

El 1956 triomfà amb un parell d'obres al IX Saló d'octubre a Barcelona.

El psicòleg, pintor i escriptor Vallejo-Nájera ens diu que la Carme «... és una de les artistes naïf més pures d'Espanya, Carme Rovira una meravella vivent. Una autèntica naïf».

L'Ateneu Vilassanès organitzà el diumenge 11 de novembre de 1965 un homenatge a la Carme. S'hi invità al pintor Zabaleta. Tot el poble hi participà, ja que hi havia obres seves en cada aparador de botiga o botigueta. Així que el poble es convertí en una magna sala d'exposicions.

Malgrat viure a París o a Mallorca, els estius sempre tornava a Vilassar de Mar.

A París es comprà un petit apartament al barri de St. Denis i exposà al gran palau dels Camps Elisis.

Morí l'1 de març de 1985, en un sanatori de l'Alta Savoia. Les seves darreres paraules foren: «Porteu-me a Vilassar, potser veient el mar em curaré».

**A la Carme Rovira i Fortuny,
en la seva mort a l'Alta Savoia, l'1 de març de 1985** ²

Avui tots els colors de la terra
Han perdut aquell seu to més viu,
I és la grisor de la mala polseguera
Qui posa cendra i dol arreu, i res no riu.

Avui la fulla de la rosa plora
i el clavell, mig marcit, resta seriós,
perquè els colors de la seda en són fora
i veu tintades de gris totes les flors.

La Carme ha sentit una veu molt llunyana
Que deia el seu no, molt baixet i molt dolç,
i ella, enyorada de dolçors recordades,
els pinzells ha deixat. Vol un altre consol.

Una tela a mig aire, l'espera
orfe del blau i del verd lluminós,
però ella s'allunya feliç, ben lleugera,
valenta com sempre, vers l'incert horitzó.

Carme Rovira en una fotografia presa el 14 de juny de 1981 davant de dues obres seves.
Col·lecció germans Barba Viu.

2. Poema escrit per Maria Gràcia Gelpí, llegit el dia del seu funeral a Vilassar de Mar el 12 de març de 1985.

Dues imatges de la catifa de flors del carrer d'en Roig (Corpus 2009).

Detalls de la catifa de flors (Corpus 2009).

